

THEATERPUBLICATIES VZW, SAINTELETTE SQUARE 19, 1000 BRUSSEL, e-tcetera.be

SUBSIDIEAANVRAAG 2006-2009

Inhoudsopgave

Inleiding

Etcetera - steekkaart

Korte profielomschrijving

Beleid

Redactionele werking

Inhoudelijk beleid

De hedendaagse praktijk voorgesteld in themaclusters

Tekstuele en visuele kritiek

(Jong) talent begeleid

Een internationaal netwerk

Naar een Engelstalige editie?

E-tcetera, de internationale, digitale Etcetera

Grafisch beleid

Profilering

Live presentaties

Omschrijving doelpubliek

Takenpakket deeltijdse medewerker

Bestuur

Administratie

Lay-out, druk en distributie

Toelichting bij de begroting 2006, 2007, 2008 en 2009

Toelichting bij de mapping in het Finex-systeem

Begrotingen 2006, 2007, 2008 en 2009

Mapping 2006, 2007, 2008 en 2009 in het Finex-systeem

Bijlagen

Inhoudsopgave *Etcetera* 95 (februari 2005) en *Etcetera* 96 (april 2005)

Personalia redactieleden

Statuten

Inleiding

Het theatertijdschrift *Etcetera* is in 2005 aan zijn 23ste jaargang begonnen met een nieuwe en jonge redactie, een vernieuwde vormgeving en een nieuw beleid voor de komende jaren.

De krachtlijnen van het nieuwe beleid kan men in enkele woorden samenvatten. *De focus wordt breder gesteld:*

- van podiumkunsten naar ‘geësceneerde kunsten’; op die manier wil *Etcetera* recht doen aan het toenemende belang van de multidisciplinaire aanpak in de (podium)kunsten van vandaag;
- van Vlaanderen en Nederland naar de wereld; daarmee wil *Etcetera* de internationalisering van de kunsten ook in zijn kolommen zichtbaar maken.

Deze twee basisopties – multidisciplinariteit en internationalisering – waren een eerste leidraad bij het samenstellen van dit dossier.

Een tweede leidraad was de opportuniteit die het nieuwe kunstendecreet biedt. Voor het eerst in de 23-jarige geschiedenis van *Etcetera* kunnen we aan langetermijnplanning doen. We vragen de Vlaamse Gemeenschap een significante verhoging van de subsidie. Deze gaat vrijwel geheel naar

- een verhoging van de honoraria voor auteurs en vertalers
- een verbetering van de technische kwaliteit van het blad (kleurendruk)
- de aanwerving van een deeltijdse redactiemedewerker
- de uitbouw van *Etcetera*, een Engelstalige, digitale pendant van *Etcetera*.

Na drieëntwintig jaar weten we dat de oplage van een tijdschrift als *Etcetera* nooit spectaculair zal stijgen. Duizend exemplaren is een moeilijke kaap. De oplage van buitenlandse zusterpublicaties is vergelijkbaar. Het Nederlandse blad *Theatermaker (TM)*, dat een populairdere koers vaart, heeft een oplage van 2300 ex. Het blad heeft twee medewerkers in dienst.

Onze vraag aan de Vlaamse Gemeenschap is ambitieus: een verhoging van de subsidie met zo een 80%. Daar staat tegenover dat *Etcetera*, als deze vraag gehonoreerd wordt, nog altijd 27% aan eigen inkomsten genereert. Dat is meer dan vijf keer de norm die de Vlaamse Gemeenschap stelt.

Wij hopen dan ook dat de Vlaamse Gemeenschap de vzw Theaterpublicaties wil steunen in haar ambitie om *Etcetera* verder uit te bouwen tot een internationaal toonaangevend tijdschrift.

Brussel, 11 maart 2005

Johan Wambacq
Voorzitter

Ilse Thienpont
Penningmeester

Elke Van Campenhout
Secretaris, hoofdredacteur

Etcetera - steekkaart

Uitgever: Theaterpublicaties vzw

Contactpersoon: Johan Wambacq, voorzitter

Administratieve zetel: Sainctelettesquare 19, 1000 Brussel

Tel. Johan Wambacq: 0476 41 56 63

E-mail: beheer@e-tcetera.be

Rekeningnummer 433-1069951-66 bij de KBC t.n.v. Theaterpublicaties vzw

Redactie: Elke Van Campenhout, Jeroen Versteede, David Bergé, Charlotte Vandevyver, Bojana Cvejic, Pieter De Buysser

Redactiesecretarissen: Elke Van Campenhout, Jeroen Versteede

Redactieadres: Sainctelettesquare 19, 1000 Brussel

E-mail redactie: redactie@e-tcetera.be

Website: www.e-tcetera.be

Briefwisseling op het adres van de administratieve zetel

Laatst verleende subsidie: 57.000 euro, jaar: 2004

Verschijnt sinds: januari 1983

Periodiciteit: tweemaandelijks, vijf nummers per jaargang

Profiel van het tijdschrift: kritisch en essayistisch tijdschrift over theater in de ruimste zin van het woord

Type tijdschrift: kunstkritisch (podiumkunsten)

Doelgroep: theater- en kunstliefhebbers, theaterkunstenaars, studenten theater, theaterwetenschappers, beleidsvoerders, cultuurwerkers, etc.

Oplage: 900

Aantal abonnementen: ca. 650

Verkoop van losse nummers: ca. 100

Aantal presentexemplaren (redactie, overheid, ruil): ca. 85

Nabestellingen en archief: ca. 65

Abonnementen: 30 euro (5 nrs), 60 euro (10 nrs); -26 en Lerarenkaart resp. 27,50 en 55 euro

Verkoopprijs los nummer: 7 euro

Wijze van abonnementenwerving: in eigen beheer; via algemene promotie

Distributiewijze:

- verzending aan de abonnees
- losse verkoop via een systeem van 'verkoopabonnementen' bij theaters en kunstencentra
- losse verkoop bij de boekhandels (distributie via Culturele & Literaire Tijdschriften, CeLT vzw)

Middelen ingezet voor promotie:

- uitgave van één jaarlijkse, algemene publiciteitsfolder (verspreiding: direct mail en *flyering*)
- persmededelingen
- ladderadvertentie 'Culturele tijdschriften' in De Morgen en De Standaard (CeLT vzw)
- occasionele advertenties in publicaties van theaters en kunstencentra
- stand culturele tijdschriften op de Boekenbeurs, Het Andere Boek e.a. (CeLT vzw)
- live presentaties
- website

Korte profielomschrijving

Etcetera is een tweemaandelijks kunstkritisch tijdschrift dat de artistieke praktijk binnen de sector van de podiumkunsten presenteert, becommentarieert en stimuleert.

De redactie streeft in dit opzet een polyfonie van stemmen na. Zij bekijkt de sector niet vanuit één enkel, alles beschouwend oogpunt, maar gaat actief op zoek naar een veelheid van relevante opinies en schrijvers, zowel van binnen als buiten de sector, zowel uit binnen- als buitenland.

Tekstuele bijdragen van artiesten, dramaturgen, onderzoekers en critici, en beeldende bijdragen van speciaal daartoe aangezochte fotografen, tekenaars en grafisch ontwerpers worden met elkaar gecombineerd om een veelzijdig beeld te schetsen van productie, reflectie en beeldvorming binnen de podiumkunsten vandaag.

Raakvlakken met verwante disciplines (beeldende kunst, film, literatuur, nieuwe media,...) en met relevante sectoren zoals politiek, sociologie en economie worden daarbij afgetast en waar nodig overschreden.

Door actief contact te zoeken met buitenlandse tijdschriften, kunstenaars, organisaties en critici, sluit *Etcetera* zich uitdrukkelijk aan bij een internationaal denken over, produceren van en kijken naar hedendaagse podiumkunsten.

Beleid

Redactionele werking

De afgelopen maanden maakte *Etcetera* een volledige redactiewissel door. Zoals beschreven in de beleidstekst 2005, nam een zeskoppige redactie het inhoudelijke en dagelijkse beleid van het magazine over: Elke Van Campenhout, Jeroen Versteete, David Bergé, Charlotte Vandevyver, Pieter De Buysser en Bojana Cvejic (personalia als bijlage). Dit gebeurde in samenspraak en na een periode van intense samenwerking met de uitgetreden redactie onder leiding van Marleen Baeten.

De nieuwe redactie bracht in februari 2005 een eerste, volledig eigen nummer uit, gewijd aan politiek en kritiek in de podiumkunsten, en legt op dit moment (begin maart 2005) de laatste hand aan *Etcetera* 96. In dat nummer wordt de invloed van de zich steeds verder ontwikkelende technologie en nieuwe media op theater en dans in kaart gebracht.

Van Campenhout, Vandevyver en Versteete staan in voor de **dagelijkse werking**, de inhoudelijke en productionele planning, de opvolging van de teksten en de verbetering van de zetproeven, de communicatie met de schrijvers, ontwerpers en bestuurders. Cvejic en De Buysser hebben een drukke artistieke en theoretische praktijk en nemen daarom minder praktisch werk op zich. Zij fungeren als **inspiratoren en adviseurs** en leveren regelmatig bijdragen die getuigen van hun persoonlijke stellingname ten aanzien van het podium- en kunstenlandschap. David Bergé coördineert het **beeldbeleid** dat zoekt naar interessante visuele bijdragen (foto, video, grafiek). Daarnaast volgt hij ook de uitbouw op van de interne en externe website.

De **eindredactie** ligt in handen van Koenraad Raeymaekers. Johan Wambacq, tot voor enkele jaren de eindredacteur, springt bij wanneer dat nodig is.

Etcetera werkt vaak met ‘clusters’: blokken van thematisch samengebrachte teksten die verschillende gezichtspunten bieden op eenzelfde problematiek (b.v. politiek, nieuwe media, Franstalig theater in België, hedendaagse avant-garde), gebeurtenissen of evenementen binnen de podiumkunsten (het KunstenFESTIVALdesArts, Klapstuk, Art, Outsiderproject...) of relevante hedendaagse makers (René Pollesch,...).

Om deze themablokken inhoudelijk en visueel te stofferen, werkt de redactie samen met **specialisten** die vertrouwd zijn met het thema. Vaak leveren zij zelf ook een bijdrage tot het nummer. Zo was Jan Ritsema, de regisseur die in Berlijn een theatertekst van René Pollesch enceneerde, een vast aanspreekpunt bij de samenstelling van een tekstcluster rond deze theatermaker en auteur. Theaterwetenschapper Kurt Vanhoutte en journalist Ive Stevenheydens functioneerden als specialisten op het gebied van nieuwe media. Agnès Quackels van Margarita Production adviseert voor de cluster over Franstalig theater in België.

Op deze manier vermijdt *Etcetera* een te enge kijk op het veld, doordat de redactie haar blik verruimt, zowel **internationaal** (voor de eerste nummers werkten we samen met Duitse, Sloveense en Kroatische schrijvers), **theoretisch** (elk vraagstuk brengt een eigen theoretisch kader mee dat onmogelijk door alleen de redactieleden kan worden overzien), **transdisciplinair** (de bijdragen beperken zich niet tot de podiumkunsten maar snijden vaak grotere maatschappelijke vraagstellingen

aan) of gewoon **praktisch** (de podiumkunsten en alles wat deze kan inspireren is een te uitgebreid terrein voor een beperkte groep schrijvers). Het inschakelen van specialisten is dus een manier om het netwerk en het kennisveld gevoelig uit te breiden, zonder echter de persoonlijke inbreng van de redactiekern te overwoekeren. Bovendien verschuift de invalshoek en de keuze van de medewerkers hierdoor naargelang van het onderwerp dat wordt aangesneden, wat een gevarieerd redactiebeleid mogelijk maakt.

Daarnaast werkt de redactie samen met een brede kring van ex-redactieleden (Marleen Baeten, Marianne Van Kerkhoven,...), regelmatige medewerkers (Kurt Vanhoutte, Ive Stevenheydens, Wouter Hillaert,...), aspirant-medewerkers en visuele raadgevers (Jo Huybrechts, Steven Humblet,...). Deze **uitgebreide redactieraad**, die grosso modo uit een vijftiental leden bestaat, komt tweemaandelijks samen op een informele vergadering, waar men het recentste nummer evalueert en de toekomstplannen bespreekt.

In deze structuur slaagt de redactie er op dit ogenblik in het grootste deel van haar doelstellingen te verwezenlijken, maar tegelijk blijft een aantal belangrijke doelstellingen in de schuif liggen. Net als voor de vorige ploeg, staat voor deze redactie internationalisering, aanwezigheid in het veld, begeleiding van jonge schrijvers en de laboratoriumfunctie voor nieuwe schriften centraal. Alleen moet deze ambitie vaak wijken voor de praktische werkdruk die op de – onderbetaalde – redactie wordt gelegd.

Om deze doelstellingen te kunnen realiseren, is de aanwerving van een **halftime redactiemedewerker** noodzakelijk. Alleen door deze investering kunnen we zorgen voor een permanente kwaliteitsverbetering, alleen zo kunnen we van *Etcetera* een internationale speler van betekenis maken. Een en ander wordt toegelicht in de volgende paragrafen.

Inhoudelijk beleid

De hedendaagse praktijk voorgesteld in themaclusters

Etcetera kiest niet voor een ‘horizontale’ benadering van de podiumkunsten – waarbij een beeld wordt geschetst van een zo breed mogelijk palet van voorstellingen en makers – maar voor een ‘verticale’ benadering: actuele thema’s en vraagstellingen, opvallende verschuivingen in de praktijk, interessante makers of onbegrijpelijke lacunes worden aan een veelzijdige doorlichting onderworpen.

Een thema wordt bekeken, getoetst en kritisch geanalyseerd op uiteenlopende manieren en vanuit verschillende invalshoeken, zowel uit de praktijk zelf (door de publicatie van theaterteksten, werkverslagen, brieven van makers, teksten van dramaturgen...) als vanuit de theatertheorie en andere vormen van reflectie (cultuur- en podiumkritiek, essayistiek, korte bedenkingen,...). Deze verscheidenheid aan stemmen levert een open maar tevens problematiserend beeld op, waardoorheen de lezer zijn eigen weg kan zoeken. De lezer plaatst al deze aanspraken tegenover elkaar en bepaalt hierin zijn eigen positie.

Naast de meest relevante stemmen van vandaag, laten we ook auteurs uit het verleden aan bod komen door de publicatie van historische teksten (zoals die van S. M. Eisenstein in *Etcetera* 96). Voor elk themacluster zoeken we bovendien naar een basistekst uit de internationale literatuur die een

uitgangspunt of houvast biedt voor de ontwikkeling van het debat. Zo kozen we in een cluster over actionisme voor een tekst van de Brit Brian Holmes, in het politieke cluster voor een essay van de Franse filosoof Jacques Rancière en in dat over nieuwe media voor een tekst van de Amerikaanse auteur Thomas Pynchon.

Elk nummer van *Etcetera* bevat minstens één themacluster. Daarnaast houden we plaats vrij voor losse bijdragen, voorstellingskritieken, visuele bijdragen, lezersbrieven, kantlijnen en andere tekstformats die niets met de thema's hoeven te maken hebben. *Etcetera* 95 bevatte clusters die berichtten over politiek & kritiek, over de term 'conceptuele dans' en over de Duitse theatermaker René Pollesch. *Etcetera* 96 ontvouwt in een cluster rond nieuwe media een heel palet aan benaderingswijzen van technologie in het theater. Voor een precieze samenstelling van deze clusters en de losse bijdragen, zie de inhoudsopgaven als bijlage.

Tekstuele en visuele kritiek

Etcetera beschouwt het als zijn taak om niet alleen op een tekstuele, maar ook op een visuele manier aan kritiek te doen. Zoals de tekstredactie persoonlijke manieren van schrijven aanmoedigt die aansluiten bij de actuele artistieke praktijk, wil de beeldredactie eveneens een plaats geven aan een andere manier van denken en omgaan met beeldvorming. Het beeldbeleid wil zich dan ook ver houden van het occasionele, illustratieve prentje van de voorstelling of het portret van de maker en zoekt naar meer creatieve vormen om met beeld om te gaan, zowel in foto's, videostills, schetsen, stripverhalen, beeldessays etc.

Zo publiceerden we in *Etcetera* 96 een 'beeldverhaal' van theatermaker Eric Joris, waarin deze zijn werk visualiseert, werkten we samen met videomaker Anouk De Clercq aan een grafische mapping van interviews en staat er in *Etcetera* 97 een geanimeerd filmpje dat kan bekeken worden door heel snel door de pagina's te 'flippen'.

Hierbij hebben we aandacht voor bestaande beelden (historische foto's), bieden we plaats aan fotografen en beeldmakers die al actief zijn in de podiumsector of kennen we opdrachten toe. Concreet staan er vijf projecten op stapel i.s.m. het VTi (Brussel) en het Fotomuseum (Antwerpen):

- We willen een opdracht formuleren om de theaterarchitectuur anno 2005 in beeld te brengen. In de eerste plaats denken we hier aan het exterieur, gekoppeld aan zijn urbane context, maar ook interieurs en foyers kunnen in beeld komen.
- We willen groepsportretten laten maken van de medewerkers van een aantal theaters, van het onderhoudspersoneel tot de artistieke leiding. In deze opdracht gaat het niet zozeer om het documentaire karakter van de groepsfoto, maar eerder om het vastleggen van onuitgesproken hiërarchieën, groepsopstellingen, subjectieve keuzes voor ruimte, aanpak, kleding, houding etc.
- We willen aandacht besteden aan samenwerkingsprojecten van performance- en beeldend kunstenaars door ze vanuit hun werkproces iets te laten maken ter publicatie.
- Gezelschappen laten foto's maken in functie van hun promotionele inzetbaarheid, zonder dat ze op hun onafhankelijk potentieel onderzocht worden. We willen in samenspraak met de gezelschappen fotografen aanmoedigen om grondiger samenwerkingen aan te gaan die dan in *Etcetera* gepubliceerd en gekaderd kunnen worden.
- We willen op zoek gaan naar interessant historisch beeldmateriaal. Zo publiceerden we in *Etcetera* 96, i.s.m. fotoantiquariaat Anamorfose, een beeld uit 1971 van Robert Kayaert, een van de eerste

Belgische moderne documentaire fotografen die werkte volgens de traditie van de New-Yorkse School. Hij werd door De Munt in contact gebracht met Maurice BÉjart, waaruit een interessante, vrijwel onbekende samenwerking voortvloeide. We hopen dat de publicatie van dergelijk beeldmateriaal – onrechtstreeks – kan bijdragen tot een groter historisch bewustzijn bij hedendaagse makers en invloed kan hebben op hun denken over de relatie beeld-performance. Op het programma staat onderzoek in het archief van De Munt en in het Deutsches Tanzarchiv in Keulen.

(Jong) talent begeleid

De kwaliteit van de opgenomen bijdragen beschouwt de redactie van primordiaal belang. Voor een blad dat het als één van zijn belangrijkste taken beschouwt nieuwe stemmen aan het woord te laten, is dat niet altijd even voor de hand liggend.

Veel van de jonge schrijvers die een kans krijgen hun stem te ontwikkelen, komen niet meteen in *Etcetera* terecht. Veel tijd en energie wordt geïnvesteerd in het selecteren van de ingezonden voorstellen op hun inhoudelijke waarde en in een grondige feedback op afgewerkte teksten.

Het creatieve beeldmateriaal in de nummers 94, 95 en 96 is van jonge fotografen als Katrien Baetslé, Sarah Michiels en David Bergé.

Zowel in het tekstuele als het visuele beleid willen we tot een gezonde, inspirerende mix komen van gevestigde stemmen en nieuw talent dat we professioneel omkaderen.

Een actieve rol binnen een internationaal netwerk

In een steeds groter en gemakkelijker te bereizen Europa bevindt *Etcetera* zich in een netwerk van buitenlandse podiumtijdschriften die gelijkenissen en verwantschappen vertonen: de Nederlandse bladen *Metropolis* en *Theatermaker*, het Franse *Mouvement*, het Sloveense *Maska*, het Britse *Performance Research* e.a.

Vele podiumproducties, vooral in dans en performance, doen verschillende landen en werelddelen aan. Dat zorgt voor een gemeenschappelijk artistiek bewustzijn. De redactie vindt het belangrijk om die grotere context in kaart te brengen, om de kwaliteit van het denken en schrijven te versterken door buitenlandse medewerkers aan te trekken of internationale producties te behandelen die de plaatselijke praktijk kunnen inspireren.

Daarom is het contact met buitenlandse podiumtijdschriften, theater(wetenschap)opleidingen, colloquia, festivals, critici, theoretici en makers onontbeerlijk. Zoals bij de benadering van het binnenlandse theateraanbod, kiezen we ook internationaal voor een verticale blik, zonder de bedoeling alomvattend onderzoek uit te voeren, maar wel doelgericht zoekend naar de in onze optiek meest interessante plekken, mensen en gebeurtenissen.

Zo is *Etcetera*, als enige Belgische afgevaardigde, in maart 2005 te gast op een colloquium over internationale theaterkritiek in Moskou tijdens het Golden Mask theaterfestival. Hier worden contacten gelegd met andere theaterbladen en mogelijke samenwerkingen vorm gegeven. Daarnaast probeert de redactie ook zoveel mogelijk aanwezig te zijn in werkgroepen en bij colloquia. Met Tanzquartier Vienna, de politiek-artistieke brainstorms van Multitudes (Frankrijk) en het colloquium over hedendaagse productiepolitiek in het podiumveld in Tallinn (Estland) bestaan reeds contacten. Contact

werd gelegd met Teatergarasjen in Bergen (Noorwegen) en het Sloveense tijdschrift *Maska*. Dat netwerk wordt voortdurend uitgebreid.

Op dit ogenblik heeft de redactie niet de tijd en de middelen om deze contacten terdege op te volgen. Redacteur Bojana Cvejic is als publiciste erg actief in Slovenië, waardoor ze het contact waarborgt met nogal wat verwante Oost-Europese denkers, schrijvers en artiesten. Zo komen in *Etcetera* 96 de performancetheoretici en -artiesten Ana Vujanovic en Igor Stromajer ruimschoots aan bod, waarbij ze het binnenlandse debat over het gebruik van technologie en nieuwe media in het theater van een nieuwe invalshoek voorzien. In *Etcetera* 95 konden we de briefwisseling publiceren tussen René Pollesch, Jan Ritsema en Frank Castorf betreffende een recent afgelaste voorstelling die Pollesch en Ritsema samen hadden gemaakt. Ook door de aanwezigheid van talrijke buitenlandse artiesten in Brussel kunnen vaak interessante contacten worden gelegd. Of door de uitnodiging van redacteurs op internationale colloquia in hun functie als recensent.

Als we in de toekomst minder willen afhankelijk zijn van toevallige linken en ontmoetingen, zullen we veel meer energie moeten investeren in de opvolging van internationale contacten. Een belangrijke meerkost is hierbij zeker het bijwonen van colloquia en festivals. Met de huidige middelen zitten we wat de internationale werking betreft aan onze grens. Praktisch gezien ligt de realisatie van een actieve rol in een internationaal netwerk binnen handbereik, maar budgettair zullen hiervoor extra middelen moeten gevonden worden.

De redactie kiest er ook voor om anderstalige teksten te ontsluiten voor het Nederlandstalige publiek door ze professioneel te laten vertalen. Tot nu werd veel van het vertaalwerk door redacteurs of beginnende (en dus niet zo dure) vertalers gedaan. Het gevolg is echter dat de teksten nog veel eindredactiewerk nodig hebben. Het is onze ambitie dit in de toekomst op een meer professionele manier aan te pakken. Omdat professionele vertalers meer kosten en omdat ook de originele teksten moeten worden vergoed, moeten dus ook voor dit tweede luik binnen onze internationale werking extra middelen gevonden worden.

Naar een Engelstalige editie?

De redactie van *Etcetera* krijgt meer en meer de vraag om de gepubliceerde teksten ook in het Engels te ontsluiten. Een groot aantal buitenlandse artiesten, theoretici en lesgevers is actief in Vlaanderen en vooral in Brussel. Ze staan met ons in contact, geven interviews, maken voorstellingen en geven uitleg over hun werkprocessen, maar kunnen de teksten niet lezen die *Etcetera* over hen en hun collega's publiceert. Dat is een lacune, want de terugkoppeling van reflectie naar praktijk is een essentieel onderdeel van onze rol.

Ook internationaal wil *Etcetera* graag een gesprekspartner zijn voor discussies die grensoverschrijdend worden gevoerd maar waar onze bijdragen in het beste geval slechts door de geruchtenmolen een plaats in krijgen.

Verskillende gedachtesporen werden uitgewerkt om dit euvel te verhelpen.

Van een Nederlandstalige uitgave naar een volledig Engelstalige overstappen is geen optie: de ontwikkeling van een Nederlandstalig discours blijft ook na 20 jaar *Etcetera* een prioriteit.

Om dezelfde reden sluiten we ook de mogelijkheid uit om in het Engels aangeleverde teksten niet te vertalen en in het Engels te publiceren.

In eenzelfde nummer zowel Nederlandstalige teksten als de Engelstalige vertalingen (of omgekeerd) opnemen, lijkt ons productioneel en financieel dan weer niet haalbaar. De oplossing is een digitale versie van *Etcetera*.

E-tcetera, de internationale, digitale Etcetera

Een meer haalbare optie lijkt ons de ontwikkeling van een volledig Engelstalige, virtuele pendant van *Etcetera* op het web: *E-tcetera*. In dit geval gaat het niet enkel om de publicatie van de *Etcetera*-teksten in het Engels op de website, maar om de ontwikkeling van een volwaardig e-tijdschrift met eigen lay-out en werking dat ten volle gebruik maakt van de mogelijkheden die het internet te bieden heeft.

Zowel in visuele aanpak (de mogelijkheid tot *streaming*, downloaden van beelden en filmpjes, bewegend beeld) als in de mogelijkheid om interactief te werken (waar de lezer nog meer verantwoordelijkheid opneemt voor de positie die hij kiest) en door het productieproces zichtbaar te maken, zou *E-tcetera* geen klakkeloze vertaling zijn van de gedrukte versie, maar een levend laboratorium dat naast en in voortdurende dialoog ermee ontstaat.

E-tcetera zou ook de plek kunnen zijn waar actief kan worden gewerkt met jonge schrijvers en beeldmakers, aangezien plaatsgebrek in cyberspace geen probleem is en er dus ruimte kan gecreëerd worden voor de ‘kritische laboratoria’ waar aan on line-begeleiding en ontmoeting kan worden gewerkt.

E-tcetera kan worden aangeboden als extra service voor de *Etcetera*-abonnee. Het kan ook aangeboden worden door bibliotheken als ‘Open Access Journal’ of als exclusief tijdschrift voor de internationale markt.

E-tcetera is een project dat nu met de nieuwe ploeg in de steigers wordt gezet en dat liefst in de loop van 2006 publiek zou worden gemaakt. Dit nieuwe initiatief brengt echter eveneens een meerkost mee: het ontwerp van de website, de vertaling van de teksten, het zoeken naar een creatief virtueel beleid, de begeleiding van de jonge critici. Het is een meerdruk die de redactie onder de huidige omstandigheden niet kan dragen en waarvoor moet worden uitgekeken naar een structurele, duurzame oplossing.

Grafisch beleid

Met het aantreden van de nieuwe redactie werd ook de vormgeving van *Etcetera* vernieuwd. Dat was meer dan een facelift. Met de vernieuwing wilden we de ambitie om velerlei tekstsoorten te brengen vertalen in een adequate, levendige vormgeving. Te oordelen naar de positieve reacties van de lezers zijn we daarin geslaagd.

In *Etcetera 95* werd één kleurkatern ingelast, met name voor het ‘beeldverhaal’ van kunstenaar Eric Joris, maar voor de rest beperkten we ons noodgedwongen tot zwart-witbladzijden: het budget laat geen kleurendruk toe.

Vanaf 2006 zouden we *Etcetera* graag helemaal in kleur uitgeven.

- Op die manier willen we meer mogelijkheden creëren om de inspanningen op het vlak van beeldredactie te valoriseren.

- Ook willen we meer kunstenaarsbladzijden brengen; de kunstenaars moeten de mogelijkheid krijgen om hun werk optimaal te presenteren; ook zwart-witbeelden zijn gebaat bij een quadri-reproductie: de nuances tussen wit en zwart worden er veel rijker door.
- Bovendien zijn de beelden die door gezelschappen worden aangeleverd vandaag de dag quasi alle in kleur.
- Kleur kan verder bijdragen tot een verlevendiging van het blad, ook van de tekstbladzijden.

Profilering

Etcetera is een tweemaandelijks kunstkritisch tijdschrift dat zich specifiek bezighoudt met de podiumkunsten (theater, dans, opera, muziektheater, performance, locatieprojecten *Etcetera*). *Etcetera* zoekt en stimuleert de ontwikkeling van een kritisch schrijven dat het actuele podiumlandschap in kaart kan brengen. In de nieuwe redactielijn betekent dit ook dat we ‘andere’ manieren van schrijven aanmoedigen: teksten die niet in vastgelegde of eenduidige *formats* te vangen zijn en die gaan van essays tot interviews, pamfletten, brieven, citaatmontages, columns, voorstellingskritieken, werkverslagen, randbemerkingen, woordenlijsten, theaterteksten etc., teksten ook waarin de schrijver zichzelf zichtbaar maakt. *Etcetera* wil op die manier de grenzen van de podiumkunsten openbreken naar een ruimer denken over ‘performativiteit’ zoals dat zich ook uit in het politieke, filosofische, sociologische en wetenschappelijke debat.

In de podiumkunsten van vandaag kunnen we niet om de invloed van andere kunstdisciplines heen, maar ook niet om het belang van een grotere context waarbinnen de artistieke sector functioneert. Daarom stelt de redactie *Etcetera* ook open voor bijdragen die zich, breed gesteld, toespitsen op de ‘geënceneerde kunsten’ en gaat ze expliciet op zoek naar kruisverbanden tussen artistieke praktijken en disciplines, naar verbindingen met maatschappelijke discoursen en naar historische dialogen.

Een dergelijke visie en werkwijze hebben als gevolg dat *Etcetera*, steeds meer in tegenstelling tot kranten en andere tijdschriften, de plek bij uitstek is waar een brede en tegelijkertijd gespecialiseerde reflectie kan worden ontwikkeld en waar een veelstemmig, kritisch discours over de artistieke praktijk kan worden uitgewerkt.

Hoe verhoudt *Etcetera* zich tot andere Nederlandstalige kunstkritische tijdschriften?

Rekto: Verso, in 2003 opgericht door enkele jonge theatercritici, lijkt een horizontale, multidisciplinaire aanpak na te streven en zijn aandacht gelijkmatig te verdelen over alle kunsten, terwijl *Etcetera*, zoals gezegd, een eerder verticale analyse voorstaat.

Verwantschappen zijn er daarom meer met *Yang*, *DWB* en *De Witte Raaf*: tijdschriften die, vertrekkend van een bepaalde discipline (in casu literatuur en beeldende kunst), de raakvlakken en *overlaps* met andere kunsten en een bredere maatschappelijke context onderzoeken.

In Nederland is er het maandelijkse theatermagazine *Theatermaker (TM)* dat meer dan *Etcetera* een *overview* van het landschap beoogt en hierdoor geen rechtstreekse aansluiting vindt bij *Etcetera*, al zijn er uiteraard wel raakvlakken te ontdekken. Er zijn meer vergelijkingen te maken met *Metropolis M*, een tijdschrift over hedendaagse kunst dat de beschreven praktijken ook in een breder sociaal-cultureel kader probeert te plaatsen.

Met enkele digitale tijdschriften heeft *Etcetera* nauw contact. Met *Sarma*, een Engelstalig internationaal platform voor danskritiek, wordt samengewerkt. We maken gebruik van mekaars netwerk van schrijvers, denkers en medewerkers en kunnen volgens gemaakte afspraken ook mekaars teksten vertalen en overnemen, mits de bron vermeld wordt.

Urbanmag, een on-line cultuurmagazine dat gedeeltelijk over theater en dans gaat, heeft veel jonge en actieve medewerkers en is een laagdrempelige, vruchtbare oefenschool voor aspirant-schrijvers. Via Charlotte Vandevyver, die zowel van *Etcetera* als van *Urbanmag* redactrice is, is de signalisatie van jong talent en de doorstroming ervan verzekerd.

Live presentaties

Zoals al aangegeven, is het een prioriteit van de redactie om de reflectie terug te koppelen naar de praktijk van waaruit ze gevoed wordt. Dat betekent dat *Etcetera* zichzelf maximaal wil presenteren op plekken waar makers en toeschouwers elkaar ontmoeten: theaters, festivals, evenementen, opleidingen, workshops. Zo wil de nieuwe redactie zichzelf en het tijdschrift actiever aanwezig stellen tijdens debatten en lezingen op festivals (Klapstuk, KunstenFESTIVALdesArts, Het Theaterfestival,...), op samenkomsten van de vereniging voor theatercritici Thersites, op toonmomenten van de theateropleidingen, op colloquia van theaterwetenschapopleidingen (zoals dat over de dood van de avant-garde, op 16/3/05 in de universiteit van Gent).

Er bestaan concrete plannen voor zulke initiatieven, maar de organisatie en opvolging ervan kan enkel worden gewaarborgd binnen het takenpakket van een deeltijdse kracht.

Met het nummer 100 in zicht (februari 2006) wil de redactie het vlammetje dat totnogtoe brandde onder 'presentatie' een flink stuk hoger zetten. De publicatie van de feesteditie willen we koppelen aan een *event* in een kunstencentrum, waarbij we artiesten, lezers, publicisten en andere geïnteresseerden samenbrengen. Meer dan een feestelijke champagnedoop, zou *Etcetera 100* een publiek onderzoek zijn naar *spoken word*-kritiek, in samenwerking met makers, performers en denkers. We zijn momenteel bezig met de voorbereiding van een dergelijke *Etcetera on stage* en onderzoeken de mogelijkheid om dit meermaals per jaar te organiseren.

Omschrijving doelpubliek

Etcetera wordt gevoed door artiesten, theoretici, theaterwetenschappers, filosofen en journalisten. Het is de bedoeling om *Etcetera* tot een veelstemmig instrument te maken dat kan worden teruggegeven aan de sector, aan makers, toeschouwers, instituten en beleids mensen. Het maken van analyses, formuleren van nieuwe uitdagingen en mogelijkheden, het met elkaar confronteren van tegenstrijdige opinies en het beschrijven van trends, zou moeten leiden tot een inzichtelijk, prikkelend, helder en diepgaand tijdschrift. Ons doelpubliek is dan ook divers. Het bestaat uit **artiesten** die geïnteresseerd zijn in feedback uit theoretische en cultuursociologische hoek. We richten ons evenzeer tot **theaterliefhebbers en toeschouwers** die een dieper begrip willen van het artistieke veld. We spreken **cultuurliefhebbers** aan die aan de hand van *Etcetera* de evoluties in de podiumkunsten willen volgen.

Daarnaast wil *Etcetera* met de vernieuwing zoeken naar een uitbreiding van zijn lezerspubliek. Langs de ene kant schakelen we ons expliciet in in de traditie van *Etcetera*. Tegelijkertijd mikken we met onze nieuwe inhoudelijke en vormelijke accenten op een **nieuw lezerspubliek**, een jonger en meer praktiserend publiek, een kunstminnend publiek dat niet noodzakelijk tot de theatersector behoort maar onze ‘verticale benadering’ toch interessant vindt als kunstkritische methode. Met de Engelstalige *Etcetera* hopen we bovendien een anderstalig en internationaal publiek te bereiken.

Takenpakket deeltijdse medewerker

Hierboven beschrijft de redactie haar ambities, waarbij zij onderscheid maakt tussen de activiteiten die momenteel al uitgevoerd worden en activiteiten die zouden kunnen uitgevoerd worden, hadden we er de nodige middelen voor. Het is namelijk nog steeds zo dat alle redactieleden en medewerkers hun werk voor *Etcetera* uitvoeren na hun werkuren en die kunnen, de aard van de sector indachtig, behoorlijk uitlopen.

De spanningen en werkdruk die dat tot gevolg geeft, maakt van de organisatie en de productie een zware taak. Het is niet ondenkbaar dat de hoge aspiraties en kwaliteitseisen ooit botsen met de strakke productievoorwaarden, dat redactieleden en medewerkers overwerkt geraken of er de brui moeten aan geven en dat de publicatie zo in het gedrang komt.

Om al deze redenen, zouden we willen investeren in een deeltijdse kracht. Het takenpakket van deze medewerker zou de volgende opdrachten omvatten:

- coördinatie planning redactie- en redactieraadvergaderingen
- afspraken met specialisten, nieuwe medewerkers en sollicitanten
- communicatie met eindredactie, vertalers en vormgevers
- opvolging bestelde en voorgestelde bijdragen
- opvolging arbeidsintensieve en internationale contacten
- opvolging samenstellings-, productie- en eindredactieproces
- contacten en uitwisselingen met andere, binnen- en buitenlandse tijdschriften
- organisatie en voorbereiding presentaties op festivals, colloquia, evenementen, ‘*Etcetera on stage*’-events

Bestuur

Op de algemene vergadering van 25 januari 2005 werd ook het bestuur van Theaterpublicaties vzw vernieuwd en verjongd.

Als nieuwe leden werden in de vereniging opgenomen: Geert Cochez (coördinator van het Brussels Kunstenoverleg), Elke Van Campenhout (namens de redactie), Dries Moreels (namens het VTi).

De algemene vergadering bestaat uit:

- Peter Anthonissen, Oude Godstraat 29, 2220 Heist-op-den-Berg
- Marleen Baeten, Regastraat 33, 3000 Leuven
- Geert Cochez, Voorveldstraat 32, 1860 Meise

- Hugo De Greef, Brusselsestraat 39, 1750 St-Martens-Lennik
- René Geladé, Brandeborg 36, 3550 Heusden-Zolder
- Dries Moreels, Cumontstraat 8, 9300 Aalst
- Ilse Thienpont, Rogierlaan 55, 1030 Brussel
- Elke Van Campenhout, Grensstraat 110,1210 Brussel
- Pierre Van Diest, Hoge Aardstraat 100, 2610 Wilrijk
- Rud Vanden Nest, Jan Hammeneckerstraat 76, 1861 Meise
- Johan Wambacq, Mangelschotsstraat 13, 1861 Meise

De raad van beheer bestaat uit

- Johan Wambacq, voorzitter
- Elke Van Campenhout, secretaris
- Ilse Thienpont, penningmeester
- Dries Moreels, lid
- Geert Cochez, lid.

Administratie

- abonnementenadministratie: Arte-Print, de drukker van het blad
- algemene administratie: Ilse Thienpont, penningmeester
- boekhouding: Fisko-Data (Groot-Bijgaarden)
- boekhoudkundige controle: accountantskantoor Paul Merckx (Groot-Bijgaarden)

Lay-out, druk en distributie

- vormgeving: MegaLuna o.l.v. Stefan Loeckx (Brussel)
- druk: Arte-Print (Brussel)
- distributie aan de abonnees: Arte-Print (Brussel)
- levering aan verkoopabonnees (kunstencentra en theaters): Arte-Print (Brussel)
- distributie in de boekhandel: EPO, via Culturele en Literaire Tijdschriften vzw

Toelichting bij de begroting 2006, 2007, 2008 en 2009

Hierna geven we toelichting bij de inkomsten en uitgaven voor het begrotingsjaar 2006. Voor de drie volgende jaren werd rekening gehouden met een progressieve inflatie van 2% van kosten en opbrengsten. De gevraagde subsidie is een gemiddelde tussenkomst voor de vier jaar. De eerste twee jaar wordt aldus een beperkte reserve aangelegd die in de twee volgende jaren volledig teruggenomen wordt.

Uitgaven

1. Redactie

De globale redactiekosten worden opgetrokken van 44.750 euro in 2005 naar 53.500 euro in 2006.

- De internationalisering houdt in dat we meer vertaalde artikelen willen plaatsen. De post vertalingen wordt verdubbeld t.o.v. 2005.
- De honoraria voor auteurs worden opgetrokken van 12,50 euro/1000 tekens naar 15 euro/1000 tekens; naar buitenlandse normen zijn onze tarieven ondanks deze verhoging nog altijd minimaal. Het betreft hier een inhaaloperatie want in de jongste jaren werd geen verhoging van de honoraria doorgevoerd.
- De vergoeding voor redactieleden en eindredacteur blijven op het niveau van 2005. Daartegenover staat dat hun taken verlicht worden door de deeltijdse redactiesecretaris.
- *Etcetera* wil meer aandacht besteden aan de beeldredactie. Het budget daarvoor wordt verdubbeld t.o.v. 2005, maar is met 5000 euro nog aan de bescheiden kant.
- Internationalisering houdt ook in deelname aan congressen in het buitenland, uitwisseling met buitenlandse collega's etc. Daarvoor wordt 2300 euro extra ingeschreven t.o.v. 2005.

2. Productie

De globale productiekosten worden opgetrokken van 39.200 euro in 2005 naar 52.900 euro in 2006.

- De belangrijkste wijziging is dat we ervoor opteren om *Etcetera* in de toekomst in kleur te gaan drukken. De drukkosten stijgen daardoor van 16.000 euro naar 26.000 euro per jaar.
- Quadrichromie impliceert ook dat de ontwerpkosten stijgen: hiervoor werd 21.000 euro voorzien, tegen 17.500 in 2005.

3. Promotie

De globale promotiekosten stijgen van 5125 euro in 2005 tot 5775 euro in 2006, wat tegemoet komt aan de stijging van advertentie- en drukwerkkosten.

4. Administratiekosten

De globale administratiekosten worden opgetrokken van 12.850 euro in 2005 naar 15.490 euro in 2006.

- Omdat we een deeltijdse redactiesecretaris willen aanwerven, hebben we voor het eerst een bescheiden huisvestingskost ingeschreven (1800 euro) en de verschillende posten lichtjes verhoogd.

5. Bezoldigingen en sociale lasten

In 2005 werd op deze post zegge en schrijve nul euro ingeschreven, in 2006 is deze post goed voor 18.401,99 euro. In 2005 was er niemand in loondienst. Vanaf 2006 willen we een deeltijdse redactiesecretaris aanwerven (19 werkuren per week). Dit is absoluut noodzakelijk willen we de redactionele opties ten volle kunnen waarmaken.

Etcetera drijft al jaren op de inzet van mensen die, tegen een bescheiden vergoeding of helemaal gratis, veel vrije uren in het blad investeren. De aanwerving van een deeltijdse redactiemedewerker zal dit engagement zeker niet overbodig maken, maar toch enige druk van de ketel nemen.

Theaterpublicaties was al eerder werkgever en werd toen ingedeeld bij het paritair comité voor de sociaal-culturele sector, pc 329. De loonberekening is gebaseerd op het loonbarema dat in dit paritair comité vastgelegd is voor een redacteur / inhoudelijk verantwoordelijke (B1c) met drie jaar anciënniteit.

6. Afschrijvingen: voor de deeltijdse medewerker zal een computer aangekocht worden met de nodige software en accessoires. Dit materiaal wordt afgeschreven op drie jaar, het vierde jaar voorzien we een nieuwe investering.

Inkomsten

De eigen inkomsten blijven globaal op het niveau van 2005. Dat mag in tegenspraak lijken met het feit dat we een deeltijdse medewerker in dienst nemen, maar de opdracht van deze medewerker is inhoudelijk. Na drieëntwintig jaar weten we dat de oplage van een tijdschrift als *Etcetera* nooit spectaculair zal stijgen. Duizend exemplaren is een moeilijke kaap. De oplage van buitenlandse zustertijdschriften is vergelijkbaar. Het Nederlandse blad *Theatermaker (TM)*, dat een populairdere koers vaart, heeft een oplage van 2300 ex. Het blad heeft 2 medewerkers in dienst.

De stijgende uitgaven kunnen enkel gedekt worden door de toelage van de Vlaamse Gemeenschap. Het is niet realistisch om andere inkomsten hoger te begroten:

- De Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft haar toelage in 2004 verminderd van 5000 naar 3750 euro. Het is onwaarschijnlijk dat dit bedrag opnieuw zou worden opgetrokken.
- De 18.000 euro die in 2005 begroot werd voor inkomsten uit de verkoop van abonnementen, is al een optimistische schatting die we in 2004 niet haalden.
- De verkoop van advertenties is met 22.000 euro (inclusief de steun van SACD) aan zijn plafond.

Toelichting bij de mapping in het Finex-systeem

Kosten

1. Redactie: de redactiekost vertaalt zich bijna volledig in honorariakosten met betrekking tot de inhoudelijke productieve werking. Reis en verblijf hebben hoofdzakelijk betrekking op de internationale inhoudelijke werking. Bijkomend is er een post varia.
2. Productie: prepress, druk en distributie zijn inhoudelijke kosten met betrekking tot de uitgave van de eigen publicatie.
3. Promotie: publiekswerving met betrekking tot de inhoudelijke werking, meer bepaald marketing en verkoopskosten en een post varia.
4. Administratie: dit zijn de ondersteunende kosten: honoraria voor boekhouding en abonnementenadministratie, administratieve kosten, huisvestingskosten en personeelskost vrijwilligers.
5. Lonen en sociale lasten: zijn volledig toe te wijzen aan personeelskost bezoldigingen.
6. Afschrijving informaticamateriaal: afschrijving installaties.
7. Andere kosten: financiële kosten en belasting.

Inkomsten

1. Toelage Vlaamse Gemeenschap: subsidie MLP
Toelage VGC: subsidie gemeenschapsoverheid
2. Steun SACD: fondsenwerving / reclame / verkoop
3. Abonnementen en losse verkoop: aanvullende inkomsten, verkoop tijdschriften. In het Finex-systeem wordt de verkoop van tijdschriften beschouwd als een aanvullende inkomst. Voor onze vzw is het echter de hoofdactiviteit. De verkoop kan hieraan worden toegewezen aangezien de aanvullende inkomsten als inhoudelijke inkomsten worden beschouwd.
4. Advertenties: de verkoop van advertentieruimte in ons tijdschrift wordt samen met de steun van SACD beschouwd als fondsenwerving / reclame / verkoop

5. Bekijken we de inkomsten en kostenstructuur op niveau 1 van de mapping dan krijgen we volgende percentages:

- opbrengsten inhoudelijke werking: 13%
- eigen opbrengsten (alle inkomsten behalve subsidie): 27%
- inhoudelijke kosten stricto sensu: 43%
- inhoudelijke kosten inclusief personeel en honorariakosten die inhoudelijk worden ingezet: 96%
- ondersteunende kosten: 4%

Besluit

Op de begroting 2006 bedragen de inkomsten uit verkoop en advertenties 41.300 euro. Als de gevraagde verhoging van de subsidies wordt gehonoreerd en we in 2006 in totaal dus 103.995 euro aan toelagen ontvangen (van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie), vertegenwoordigen de eigen inkomsten nog altijd 27% of meer dan vijf keer zoveel als de norm die de Vlaamse Gemeenschap stelt.

Bijlagen

Inhoud *Etcetera* 95 (februari 2005)

- **Voorstellingen in dit nummer**

Crash Crew / Crew vzw en Het Toneelhuis i.s.m. de Rotterdamse Schouwburg

Philoctetes Crew / Crew vzw

How heavy are my thoughts Ivana Müller / Mousonturm Frankfurt en Theater Gasthuis Amsterdam

as if (it was beautiful) Thomas Plischke + Katrin Deufert / deSingel, Schaubühne Lindenfels

Pablo in der Plusfiliale René Pollesch / Ruhrfestspiele Recklinghausen, Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz, Festival d'Avignon, Productiehuis Rotterdam

Before... Existential Make-Over Laura Van Dolron / Gasthuis Amsterdam, Limelight Kortrijk

- **POLITIEK EN KRITIEK**

- *Etcetera* = ...

Een intentieverklaring van de nieuwe redactie

- De critica als cloaca

Elke Van Campenhout over de fysieke praktijk van het kijken naar voorstellingen

- Stotteren, springen en wegvluchten van 'zelfschrijving'

Bojana Cvejic dialogeert met Austin en Deleuze over schrijven over / met voorstellingen

- Een ongehouden wonde, een open belofte

Pieter De Buysser schreef naar aanleiding van het debat 'Wat is politiek?' in het STUK een bedenking over de politieke verantwoordelijkheid van de onaffe maker

- Het artistieke vacuüm van het kapitalisme

Waar kan kunst nog politiek zijn? Elke Van Campenhout over de begrenzing van artistieke politieke geste

- Ze was en zis, zellefs, gintegreert

Etcetera vroeg om een performatieve tekst van een politiek schrijver, en kreeg een theatertekst als pamflet. Een monoloog voor een jonge (ongesluierde) vrouw van Dieter Lesage

- De politiek van de esthetiek

Essayist en filosoof Jacques Rancière over de voorwaarden voor mogelijke strategieën voor politieke kunst, en over de problematiek van de 'esthetische knoop'

- Theater uit zichzelf

Wouter Hillaert over *Before... Existential Make-Over* van Laura van Dolron

- The Mapping

Etcetera sprak met binnen- en buitenlandse huizen over profilering, participatie en productie

- **Radical Confluence**

Een beeldverhaal waarmee striptekenaar, knutselaar en theatermaker Eric Joris (van het collectief Crew) zijn renaissancistische werkmethode evoceert

- **Tristesse op de weegschaal**

Jeroen Versteede over de performance *How heavy are my thoughts* van Ivana Müller

- **Op de rand van de wereld**

Elke Van Campenhout over *as if (it was beautiful)* van de artistieke tweeling Deufert + Plischke

- **CONCEPTUELE DANS?**

- **Dans en paranoïa: aantekeningen bij Klapstuk #11 (en #10)**

Met deze tekst opende Pieter T'Jonck het debat over 'conceptuele dans' in het STUK ('Klapstuk #11 bis'), op 25 oktober 2004

- **Een lastig label**

Pieter T'Jonck noteerde reacties van zakelijk leider Guy Gypens en choreografe Prue Lang op het debat

- **Why we love to hate conceptual dance**

Bojana Cvejic over de zinloosheid van de tegenstelling tussen theorie en emotie in de discussie over hedendaagse dans

- **Amorfe geluidskunst geïllustreerd**

Ive Stevenheydens bezocht de geluidstentoonstelling *Sons & Lumières* in het Parijse Centre Pompidou, en vindt dat het wel mooi geweest is

- **RITSEMA-POLLESCH: EEN AUTOPSIE VAN EEN CONFLICT**

- **Kapitalisme in turbo**

Inleiding tot een tekstcluster over de Duitse schrijver-regisseur René Pollesch

- **Pech gehad**

Pollesch blokkeerde Jan Ritsema's encenering van zijn *Prater-Saga 2: Twopence-twopence und die Voodoothek* vlak na de première, waarna de Duitse recensent Florian Malzacher de volgende kritiek publiceerde

- **Beste Jan Ritsema: de briefwisseling**

Volksbühne-intendant Frank Carstorf, Jan Ritsema en René Pollesch schrijven elkaar na de afgelasting van *Prater 2*

- **Liefde als bio-economie**

Elke van Campenhout over Pollesch' *Pablo in der Plusfiliale*

- **"De revolutionaire onderneming"**

Etcetera vertaalde een tekst van Pollesch, *Das revolutionäre Unternehmen*

Personalia redactieleden Etcetera

David Bergé zal in juni 2005 afstuderen als meester in de beeldende kunst, optie fotografie aan de Hogeschool Sint-Lukas in Brussel. Als eindverhandeling analyseert hij o.l.v. Steven Humblet *Kammer/Kammer*, een performance van William Forsythe (2001), beschouwd vanuit de beeldende kunst. Sinds juni 2003 is hij de fotograaf van dansschool P.A.R.T.S. Vanaf augustus 2004 bereidde hij voor *Etcetera* samen met Jo Huybrechts en Steven Humblet een beeldbeleid voor om vanaf nummer 94 als redactielid de beeldende bijdragen te coördineren. Hij stelde een 'visuele pool' samen die toeziet op het beeldgebruik in *Etcetera*. Deze bestaat uit Hans op de Beeck, Katrien Baetslé, Inneke Vanwaeyenberghe, Serge Leblon, Anouk de Clercq, Manon de Boer e.a.

Elke Van Campenhout studeerde filosofie en Culturele Studies/Theaterwetenschap (K.U. Leuven en University of London). Sinds 1999 is zij recensent dans, eerst bij *Fresco* op Klara en later bij *Neon* op Radio 1. Sedert vier jaar recenseert zij dans en theater voor *De Standaard* en levert zij regelmatig bijdragen aan verschillende kunst- en cultuurtijdschriften (o.a. *DWB*, *Proscenium*, *Etcetera*, *De Witte Raaf*,...) en in publicaties over dans en theater (o.a. *Fresco Jaarboek*, uitgaven van Dans in Limburg, *20 jaar Rosas*, programmaboeken De Munt,...) Sinds 2004 maakt zij deel uit van de redactie van *Etcetera*.

Charlotte Vandevyver studeert Theaterwetenschappen aan de Universiteit Gent en bereidt er een eindverhandeling voor over dansdramaturgie. In het kader van dit onderzoek werkte ze in opdracht van Sarma aan een anthologie over de performancecriticus André Lepecki, richtte ze een multimediale lounge in met beeldend kunstenaar Nadia Lauro voor *Connexive #1: Vera Mantero* (Vooruit, Gent) en begeleidde ze er een workshop met Vera Mantero en Benoît Lachambre. Verder werkte ze ondermeer als assistente voor de performer Pierre Rubio en sinds 2002 maakt ze deel uit van de redactie van het online cultuurmagazine *Urbanmag**.

Jeroen Versteete studeerde Germaanse Talen (K.U. Leuven) en het postgraduaat Transmedia (Hogeschool Sint-Lukas). Tijdens zijn studies schreef hij als vrijwilliger over cultuur en media voor onder andere *Veto*, *Klasse voor Jongeren*, *Maks!*, *Goddeau.com*. Sindsdien publiceert hij in *Zone 02*, *Brussel XL* (het tijdschrift van Onthaal en Promotie Brussel) en levert hij regelmatig bijdragen voor de culturele tijdschriften *rekto:verso* en *DWB*. Sinds 2004 maakt hij deel uit van de redactie van *Etcetera*. Sinds 2005 recenseert hij dans voor *De Morgen* en is hij als dramaturg in dienst van NTGent.

Bojana Cvejic is performancewetenschapper, musicologe en theatermaker. Zij leeft in Brussel. Zij publiceert wereldwijd over dans, performance, muziek, o.a. in *Walking Theory* (Belgrado), *Maska* (Ljubljana), *Frakcija* (Zagreb) en *Etcetera*. Onlangs publiceerde zij het boek *Open works in Music* (SKB, Belgrado, 2004). Daarnaast geeft zij les aan verschillende performing-artsopleidingen in Europa, o.a. P.A.R.T.S. in Brussel. Cvejic is verbonden aan het Walking Theory Center for the Performing Arts Theory and Practice in Belgrado en werkt regelmatig samen met de Nederlandse regisseur Jan Ritsema, met wie ze sinds 1999 een aantal voorstellingen heeft gemaakt en opgevoerd.

Pieter De Buysser Na een korte tijd op het conservatorium Dora van Der Groen te hebben rondgekeken studeerde hij filosofie aan de UFSIA en aan Paris-8 Vincennes Saint-Denis. Hij is toneelschrijver en filmmaker. Hij is tevens artistiek leider van Lampe. Voor Lampe werkt hij aan drie theatertrilogieën: *De Kritiek van de Geraakte Rede*, *De Kritiek van het Vermogen* en *De Kritiek van de Pragmatiek*. Zijn meest recente theaterteksten zijn *Eekhoorbrood*, *Stranden* en *Het groeien van de bomen*. Stukken van hem zijn vertaald in het Frans, Duits, Engels, Italiaans en het Zweeds. De Buysser maakte vier kortfilms (*De Intrede*, *Solar*, *The Ambassador* en *You know you're right*). Hij bereidt momenteel drie langspeelfilms voor. Nieuwe stukken van hem worden volgend jaar gespeeld door Lampe, de Queeste en NTGent/Münchner Kammerspiele.